

THE EFFECT OF CASH FLOW STATEMENT ON COMPANIES PERFORMANCE: A STUDY OF SELECTED IN ENERGY SECTOR IN BORSA ISTANBUL

DOI: 10.17261/Pressacademia.2018.978

PAP-IFC- V.8-2018(10)-p.43-45

Oktay Tas¹, Alev Varcan Baskaya², Haluk Mert³

¹Istanbul Technical University, Management Engineering, Istanbul, Turkey.

tasokta@itu.edu.tr, ORCID: 0000-0002-7570-549X.

²Istanbul Okan University, Social Sciences Institute, PhD in Accounting and Auditing, Istanbul, Turkey.

avarcan@stu.okan.edu.tr, ORCID: 0000-0002-5467-5324.

³Istanbul Okan University, Social Sciences Institute, PhD in Accounting and Auditing, Istanbul, Turkey.

hamert@stu.okan.edu.tr, ORCID: 0000-0003-4596-8077.

To cite this document

Tas, O., Baskaya, A. V., Mert, H. (2018). The effect of cash flow statement on companies performance: a study of selected in energy sector in Borsa Istanbul. PressAcademia Procedia (PAP), V.8, p.43-45.

Permant link to this document: <http://doi.org/10.17261/Pressacademia.2018.978>

Copyright: Published by PressAcademia and limited licenced re-use rights only.

ABSTRACT

Purpose - Considering the globalized business word requires to use of standard financial report, it is critical to evaluate financial results with different methods. In this study, it was examined that the impact of cash flow statements analysis on the financial performance, in terms of net profit and stock prices.

Methodology - In this study, the relationship of Cash Flow values and the financial performance have been analyzed, using regression analysis. The analysis had been performed on officially announced quarterly data of the firms in Energy Sector in Turkey.

Findings - According to result of research analysis, it was observed that periodic connections have emerged, between financial performance and cash flow statements.

Conclusion- It was concluded that, despite the temporary connection was observed, the findings not permanent and precise. The role of cash flow statements evaluation need to be tested with other methods considering direct importance on the financial performance rating.

Keywords: Cash flow, share price, profitability

JEL Codes: G17, M42

FİRMA PERFORMANSI ÜZERİNE ETKİSİ AÇISINDAN NAKİT AKIŞ TABLOLARININ DEĞERLENDİRİLMESİ

ÖZET

Amaç- Küreselleşen iş dünyası ve raporlamada teknolojinin kullanımının, firmaların finansal verilerini paylaşmada ortak standartları kullanmalarını gerektirdiği günümüzde, firma performansının değerlendirilmesinde izlenecek yöntemler daha da önemli olmaktadır. Bu çalışmada, finansal verilerin, nakit akış tablolarının değerlendirilmesi ile etkileşimi incelenmiştir

Yöntem- Bu çalışmada, Türkiye’de Halka Açık Enerji şirketlerinin finansal performansları üçer aylık dönemlerle analiz edilerek değerlendirilmiştir. Regresyon analizi kullanılarak, Dönem Karı ve Hisse Fiyatlarının, Nakit Akış sonuçları ile ilişkisi incelenmiştir.

Bulgular- Elde edilen bulgular açısından, finansal performans ile nakit akış tablolarının değerlendirilmesinde, dönemsel bağlantılar ortaya çıkmıştır.

Sonuç- Finansal performansın, nakit akış değerlendirmesi ile belirli dönemler için oransal bağlantı gösterdiği gözlemlenildiyse de, şirket finansal varlığının sürdürülebilirliği açısından nakit akış tablolarının finansal değerlendirmede kullanımının farklı yöntemlerle de incelenmesi gerektiğinden söz edilebilir.

Anahtar Kelimeler: Nakit akışı, hisse fiyatı, karlılık

JEL Kodları: G17, M42

1. GİRİŞ

Bilgi paylaşımının hızla yaygınlaştığı günümüz iş hayatında, elde edilen bilgilerin etkin kullanımına olan ihtiyaç da artmaktadır. Küreselleşen iş hayatı, bilginin ihtiyaca uygun formda düzenlenmiş olmasını gerektirirken, şirket finansal performanslarının değerlendirilmesinde izlenecek yöntemlerin önemini de arttırmaktadır. Bilindiği gibi işletmelerin kârlılığı, sağlıklı finansal yapılarının korunması ve paydaşlara karşı sorumlulukların zamanında yerine getirilmesi ile de değerlendirilmektedir. Sürdürülebilir kârlılıktan söz edilebilmesi için gerekli olan sağlıklı finansal yapının temel unsurlarından belki de en önemlisi sağlıklı nakit akış performansının varlığıdır.

Şirketlerin finansal durumlarının değerlendirilmesinde nakit akış performansının etkilerini inceleyen bu çalışmada, nakit akış değerleri ana faktör olarak ele alınmıştır. Nakit akış raporlamalarının önemi, belirli kârlılık seviyelerini korumalarına rağmen ödeme zorluğu içine düşen şirketlerin neden olduğu ekonomik krizlerin de etkisi ile ön plana çıkmıştır. Belirli bir dönemde işletmenin net aktiflerindeki değişimin, likidite ve borç ödeme gücündeki zamana bağlı etkinin takip edilebilmesi için gereken bilgi kaynağı nakit akış tablolarıdır. Yatırım ve finansman faaliyetlerinin etkilerini göstermek, kar payı dağıtım politikalarının anlaşılması, yatırım ve finansman planlaması detayında bilgi sağlayan nakit akış tabloları esas olarak üç bölüm halinde bilgiyi gruplar.

İşletme faaliyetleri, yatırım faaliyetleri ve finansman faaliyetleri nakit akış tablosu bölümleridir. Çalışmada grupların toplamındaki nakit değişimi, nakit akış değeri olarak kullanılmıştır.

Bu çalışmada, seçilen örnek şirketler için nakit akış değerlerinin, net kâr ve hisse fiyatları üzerindeki etkisi incelenmiştir. Literatür incelemesinde, nakit akış performansının önemi, sonuçları ve analizlerine yer verilen çalışmalar seçilmiştir. Borsa İstanbul'da işlem gören enerji sektörü şirketlerinden seçilen örnek şirketlere ait bilgilerin analizinin yer aldığı bölümde ise seçilmiş olan parametreler nakit akış değeri, net kâr ve hisse fiyatı arasındaki ilişki analiz edilmiş, sonuçları değerlendirilmiştir.

Çalışmanın girişten sonraki ilk bölümünde, literatür incelemesine yer verilmiş, sonraki bölümde yöntem ve bulgular açıklanırken, çalışma bulgularının değerlendirilmesi de sonuç bölümünde yapılmıştır.

2. LİTERATÜR İNCELEMESİ

İşletmelerin faaliyetlerini kesintisiz sürdürebilmeleri ve vadesi gelen yükümlülüklerini karşılayabilmeleri için kârlı olmaları kadar, ihtiyaç duydukları nakdi sağlayabilmeleri gerekir, oldukça kârlı ancak yeterince nakit elde edemeyen işletmelerin, faaliyetlerini kesintisiz sürdürmede sorunlarla karşılaşacağı açıktır diye tanımlıyor Karğın ve Aktaş (2011).

Güvenme ve Poroy Arsoy (2006) ise nakit akış tablosunun amacını, bir işletmenin nakdi nasıl yarattığını ve nasıl kullandığını ortaya koymaktır, nakdin nereden geldiğini bilmek, gelecekte nakdin buralardan sağlanıp sağlanamayacağını tahmin etmek açısından önemlidir diye belirtmiştir. Çalışmalarının sonuç bölümünde ise nakit akış tablosu, diğer finansal tablolarla birlikte kullanıldığında, işletmenin gerçek likidite ve borç ödeme gücünü gösterir, finansal performansı ve nakit akışlarının tutar ve zamanlamasının, değişen koşullara uyum sağlama yeteneğini değerlendirilmesi için gerekli bilgiyi sağlar tespiti yapılmıştır.

Bir işletmenin finansal durumunu sınamanın, görece en basit yolunun, nakit akışın, artı veya eksi vermesi ve bağlantılı nakit akış yapısının incelenmesi olacağını belirterek başlamıştır nakit akış modelleri çalışmasına Bruwer ve Hamman (2005).

Yoğun rekabet ortamında işletmelerin varlığını sürdürebilmesi için faaliyet risklerinin mümkün olduğunca azaltmaları gerektiğini, günümüzde işletmelerin faaliyet sonuçlarının iyi olması kadar, sözkonusu faaliyetlerden sağlanan nakit düzeyinin de artmasına dikkat edildiğini belirten Vargün ve Uygurtürk (2016), nakit akım odaklı oran analizini ön plana çıkartmaktadır. Borsa İstanbul'da işlem gören, inşaat ve bayındırlık sektöründe faaliyet gösteren işletmelerin 2013-2015 dönemine ilişkin finansal performanslarının incelendiği çalışmalarının sonuç bölümünde, işletme performansının daha gerçekçi bir biçimde ölçülmesi açısından nakit akım odaklı analiz, geleneksel finansal oran analizinin eksik yönlerini ortadan kaldırmakla birlikte işletmelere likidite ve nakit yönetimi açısından önemli bilgiler sağladığını belirtmişlerdir.

Nakit akış rasyo analizi çalışmasında Yılmaz (1999), işletmelerin bilançolarında yer alan varlıklardan en likit olanı nakdi varlıklardır, nakit problem olan veya nakit yönetiminde verimsiz uygulamaları olan işletmeler başarısızlık ve iflas riski ile karşı karşıya kalabilirler diye belirtmiş, nakit akış rasyo analizini işletmelerin finansal sağlığını ve nakit etkinliğini ölçmede etkili araçlar olarak tanımlamıştır.

Nakit akış tablosunun değerlendirilmesi, analiz edilmesi ve şirket performanslarının ölçümü konusundaki kritik önemi ortaya koyan bir başka çalışmada, Gordon, Henry, Jorgensen ve Linthicum (2017), aynı verilerin farklı standartlarla raporlanması durumunda farklı sonuçların ortaya çıkabileceğini ortaya koymuşlardır. Bu çalışmada, IFRS ve US GAAP standartlarına göre belirli kalemlerin farklı gruplarda yer almasının, nakit akış tablo değerlendirmelerinde farklı sonuçlar ortaya çıkabileceğini belirtmişlerdir.

Mills ve Yamamura (1998), likidite analizi için nakit akış bilgilerinin güvenilir olduğunu belirtmişlerdir. Bilançonun herhangi bir anın değerini gösteriyor olması nedeniyle static oluşu ve gelir tablosunun da nakit sonucu olmayan pek çok tahakkuk işlemini barındırıyor olması nedeniyle likidite analizinde güvenilir olmayacağını belirterek, operasyon ve yatırımlar için kullanılacak likidite tespitinin nakit akış tablolarından güvenilir olarak elde edilebileceğini belirtmişlerdir.

İşletme yöneticilerinin temel amacı, işletme faaliyetlerinden sürekli ve tatminkar bir kâr sağlamak ile işletmenin sürekli olarak sağlıklı bir finansal duruma sahip olmasını gerçekleştirmektir (Cavlak, Cebeci ve Güneş, 2017). Bu amacın gerçekleşmesi, gelecek dönemlere ait faaliyetlerin etkili bir şekilde planlanması ile yeterli yönetim kontrolünün sağlanmasına, işletmenin ayakta kalabilmesi ve sürekliliğini sağlayabilmesi, işletmenin sürdürülebilir kârlılık sağlanmasıyla ve borçlarını ödeme gücüyle yani likidite ile ilgilidir (Cavlak, Cebeci ve Güneş, 2017).

3. YÖNTEM VE BULGULAR

Bu çalışmada Borsa İstanbul'da işlem gören, enerji sektöründe faaliyet gösteren 5 büyük şirkete ait finansal bilgiler analiz edilmiştir. Çalışma dönemi 2010-2017 yılları arası olarak gerçekleşmiş ve şirketlere ait finansal bilgiler Kamuyu Aydınlatma Platform'undan alınmıştır. Şirketlerin nakit akış performanslarının, net kâr ve hisse fiyatları üzerindeki etkisini değerlendirebilmek için, şirketlere ait 3'er aylık finansal verilere regresyon analizi ile değerlendirilmiştir.

Regresyon analizi, aralarında sebep-sonuç ilişkisi olduğu bilinen veya varsayılan, iki veya daha fazla değişken arasındaki ilişkiyi belirlemek amacıyla kullanılan bir analiz yöntemi olarak çalışmada kullanılmıştır. Analizde bağımlı ve bağımsız olmak üzere iki değişken tanımlanmıştır. Bağımlı değişken regresyon modelinde açıklanan ya da tahmin edilen değişkendir, bağımsız değişken ile ilişkili olduğu varsayılır. Bağımsız değişken ise açıklayıcı değişken olup, bağımlı değişkenin değerini tahmin etmek için kullanılır. Çalışmada nakit akış sonuçlarının firma performansına net kar ve hisse fiyatları açısından etkisi incelendiğinden, bağımsız değişken olarak nakit akış sonuçları, bağımlı değişkenler olarak net kâr ve hisse fiyatı değerleri analiz edilmiştir.

Doğrusal regresyon yöntemi incelenen 2010-2017 dönemi için, 3'er aylık dönemler itibarıyla 28 periodluk verilerin analizinden, dönemin bütünü için anlamlı, kesin sonuçlar elde edilememiş olmakla beraber, sonuçlar arasındaki ilişkinin tamamen ret edilmesini gerektirmemektedir. 5 şirket için yapılan toplam 10 analizin sonucunda elde edilen Rkare değerler, 0,0008 ile 0,3638 arasında farklı değerler olarak ortaya çıkmıştır.

Tablo: Nakit Akış ve Net Kar ilişkisi regresyon analiz sonuçları

Nakit Akış – Net Kâr Analiz Sonuçları					
	R	R Kare	ANOVA F	ANOVA Anlamlılık F	Gözlem Sayısı
1. Şirket	0,2771	0,0768	2,3295	0,1381	28
2. Şirket	0,6032	0,3639	14,8737	0,0007	28
3. Şirket	0,2030	0,0412	1,1184	0,2999	28
4. Şirket	0,2761	0,0762	2,1467	0,1549	28
5. Şirket	0,3178	0,1010	2,9219	0,0993	28

4. SONUÇ

Çalışmada elde edilen analiz sonuçlarında, düşük bağlantı değerleri ile çalışmanın kapsadığı dönemin bütünü ele aldığımızda istatistiksel olarak yeterli bağlantının ortaya çıkmadığından söz edilebilir. Bu aşamada nakit akış değerleri ile firma performansına etkilerinin değerlendirilebilmesi için diğer faktörlerin de dikkate alınmasının önemini ortaya koymak gerekecektir. Genel ekonomik parametreler, nakit akış, karlılık veya yatırımcıların tercihlerine bağlı olarak hisse fiyatları üzerinde etkili olabilmektedir.

İncelemeye konu şirketlerin finansal verilerinde belirli dönemlerde görülen bağlantıların veya ilişkisizliklerin durumu istatistiksel olarak anlamlandırılmamıştır. Finansal verilerdeki dalgalanmaların açıklanabilmesi için de, enerji sektörünün dünyadaki ve Türkiye'deki dönemsel dinamiklerinin de dikkate alınması kaçınılmazdır. Tüm dünyayı yakından ilgilendiren enerji konusunun önemi yükselirken, dünya ekonomisindeki kritik önemi de ortaya çıkmaktadır. Türkiye'de de enerji sektörünün son yıllardaki hızlı büyümesini ve artan yatırımlarını göz önüne aldığımızda, finansal verilerin değerlendirilmesi için farklı analiz yöntemlerinin beraber kullanılması da gerekli olacaktır. Büyümekte olan enerji sektörüne yatırımcıların yaklaşımında da genel ekonomik veriler kadar şirketlerin ayrı ayrı kurumsal yapıları ve iş planları da etkili olabilmektedir.

İşletmelerin planlama ve karar verme süreçlerinde diğer finansal tablolarla birlikte, nakit akış tablolarının önemi de kaçınılmazdır. İşletmelerin paydaşlarına karşı yükümlülüklerini yerine getirebilme performansı açısından nakit akış değerlerinin önemi düşünüldüğünde, nakit akış değerlerinin analizini konu alan çalışmaların devam etmesi işletmelerin performansı kadar, genel ekonomik yapının kuvvetlenmesi ve iş hayatının içinde bulunan tüm paydaşların çıkar ve haklarını koruyabilmeleri açısından önemli görünmektedir.

REFERENCES

- Bruwer, B.W.S. - Hamman, W.D. (2005), "Cash Flow Patterns in Listed South African Industrial Companies", *Meditari Accountancy Research*, Vol. 13, No. 1, pp. 1-17.
- Cavlak Hakan, Cebeci Yasin, Güneş Necati (2017), "Nakit Akış Tablolarının İçerik Analizi Yöntemi ile Değerlendirilmesi", *International Journal of Academi Value Studies*, Vol:3 Issue: 13 S 234 -246
- Gordon Elizabeth A., Henry Elain, Jorgensen Bjorn N, Linthicum Cheryl L, (2017), "Flexibility in Cash-Flow Classification Under IFRS: Determinants and Consequences", *SpringerLink, Review of Accounting Studies*, Volume 22, Issue 2, S. 839-872
- Gücenme Ümit, Poroy Arsoy Aylin (2006), "Muhasebe Standartlarındaki Sınıflandırılmış Nakit Akım Tablosu Formatı ile Finansal Performansın Ölçülmesi", *DergiPark, Muhasebe ve Finansman Dergisi*, Sayı 30, S. 66-74
- Karğın Mahmut, Aktaş Rabia (2011), "Türkiye Muhasebe Standartlarına Göre Raporlanmış nakit Akış Tablosu ve Analizi", *Muhasebe ve Finansman Dergisi*, Ekim, 1-23
- Mills, J.R. - Yamamura, J.H. (1998), "The Power of Cash Flow Ratios", *Journal of Accountancy*, October, pp. 53-61.
- Vargün Hakan, Uygurtürk Hasan, (2016), "Finansal Performans Ölçüm Aracı Olarak Nakit Akım Odaklı Finansal Analiz: İnşaat ve Bayındırlık sektörü Üzerine Bir Uygulama", *Balkan Sosyal Bilimler Dergisi*, 2016 Aralık, 358-368
- Yılmaz Hüseyin, (1999), "İşletmelerin Finansal Yönetiminde Nakit Akış Rasyo Analizi", *D.E.Ü.İ.B.F. Dergisi*, Cilt 14, Sayı 1, 185-198